

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

**Αρχαία Ελληνική Γλώσσα
Β΄ Γυμνασίου**

**Θεματική ενότητα:
Οι Σεληνίτες**

**Τίτλος:
«Οι Σεληνίτες»**

Συγγραφή: ΕΥΣΤΑΘΙΑ ΛΑΛΙΩΤΟΥ

Εφαρμογή: ΜΑΡΙΑ ΤΣΟΥΜΑΡΗ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

Θεσσαλονίκη 2013

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας αρχαίας ελληνικής γλώσσας δευτεροβάθμιας: Λάμπρος Πόλκας, Κοσμάς Τουλούμης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Οι Σεληνίτες

Εφαρμογή σεναρίου

Μαρία Τσούμαρη

Δημιουργία σεναρίου

Ευσταθία Λαλιώτου

Διδακτικό αντικείμενο

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα

Τάξη

Β΄ Γυμνασίου

Χρονολογία

Από 25-11-2013 έως 4-12-2013.

Σχολική μονάδα

Διαπολιτισμικό Γυμνάσιο Ευόσμου

Διδακτική / θεματική ενότητα

Ενότητα 4^η: Οι Σεληνίτες [Λουκιανός, «Αληθής Ιστορία», 1. 23-26 (διασκευή)]

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

Ι. Φιλολογικής Ζώνης

Νεοελληνική Γλώσσα

Χρονική διάρκεια

7 διδακτικές ώρες

Χώρος

Ι. Φυσικός χώρος:

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας,

II. Εικονικός χώρος: ιστολόγιο τάξης

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Όπως σημειώνει η συντάκτρια του σεναρίου, για την υλοποίησή του απαιτείται:

I. Σε επίπεδο υλικοτεχνικής υποδομής:

α) Η ύπαρξη διαδραστικού πίνακα στην αίθουσα διδασκαλίας ή εναλλακτικά προβολικό μηχάνημα που να συνδέεται με φορητό υπολογιστή.

β) Η χρήση τεσσάρων τουλάχιστον φορητών υπολογιστών συνδεδεμένων με το διαδίκτυο στην αίθουσα διδασκαλίας. Στην παρούσα εφαρμογή, ωστόσο, πρόσβαση στο διαδίκτυο υπήρχε μόνο για έναν υπολογιστή και έτσι ζητήθηκε από τους μαθητές που προθυμοποιήθηκαν να φέρουν τους φορητούς υπολογιστές τους στο σχολείο να έχουν ήδη αποθηκεύσει σε αυτούς τα Φύλλα Εργασίας από το ιστολόγιο της τάξης και τις προτεινόμενες ιστοσελίδες, ώστε να μπορέσουν να εργαστούν ομαδικά στο σχολείο.

II. Σε επίπεδο μαθητικών δεξιοτήτων:

α) Οι μαθητές να είναι εξοικειωμένοι με τη χρήση λογισμικών κειμενογράφου (Word), την πλοήγηση στο διαδίκτυο. Επιθυμητή είναι και η εξοικείωση με το λογισμικό παρουσιάσεων (PowerPoint).

β) να είναι μνημόνοι στην εργασία σε ομάδες και στο τι είναι και πώς δημιουργείται ένα πολυτροπικό κείμενο.

III. Σε επίπεδο οργάνωσης τάξης:

α) Ο εκ των προτέρων χωρισμός των μαθητών σε ομάδες. Βασικό κριτήριο συγκρότησης των ομάδων είναι σε κάθε ομάδα να υπάρχει ένας τουλάχιστον μαθητής που να χειρίζεται επαρκώς Η/Υ, δηλαδή να πληκτρολογεί με σχετική ευκολία και να γνωρίζει να πλοηγείται στο διαδίκτυο.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

β) Ο διδάσκων, αν το κρίνει απαραίτητο, μπορεί να ορίσει ρόλους για κάθε μέλος των ομάδων, για να διευκολύνει τη συνεργασία των μαθητών: πχ. χειριστής Η/Υ, συντονιστής, αναγνώστης, γραμματέας, διαμεσολαβητής.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Ευσταθία Λαλιώτου, «Οι Σεληνίτες», Αρχαία Ελληνική Γλώσσα, Β΄ Γυμνασίου, 2012

Το σενάριο αντλεί

-

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ / ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι μαθητές χωρισμένοι σε τέσσερις ομάδες επεξεργάστηκαν ταυτόχρονα τα δύο πρώτα Φύλλα Εργασίας, όπως εναλλακτικά προτείνει η συντάκτρια του σεναρίου. Οι δύο ομάδες που ανέλαβαν το Φύλλο Εργασίας 1 αναζήτησαν συγκεκριμένα μορφοσυντακτικά στοιχεία του κειμένου, συμπληρώνοντας έναν αντίστοιχο πίνακα, ώστε να οδηγηθούν στην εξαγωγή συμπερασμάτων για τα βασικά χαρακτηριστικά που πρέπει να διαθέτει ένα περιγραφικό κείμενο. Τα συμπεράσματά τους κατέγραψαν σε σχετικό κείμενο. Κατόπιν, κλήθηκαν να δοκιμάσουν τη δική τους περιγραφική ικανότητα δημιουργώντας ένα πολυτροπικό κείμενο στο οποίο ένας «Σεληνίτης» περιγράφει έναν «γήινο». Ενώ οι άλλες δύο ομάδες που ανέλαβαν το Φύλλο Εργασίας 2, αξιοποιώντας ένα ακόμη απόσπασμα από την «Αληθή Ιστορία», τους «Φελλόποδες» που διδάχθηκαν στην Α΄ Γυμνασίου, προσπάθησαν να προβούν σε σύγκριση των δύο κειμενικών ειδών, της περιγραφής και της αφήγησης και να αξιοποιήσουν τα δομικά στοιχεία της αφήγησης συνθέτοντας το δικό τους αφηγηματικό κείμενο με το οποίο συνέχισαν το απόσπασμα των Σεληνιτών.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Σε μια προσπάθεια να συνδέσουν το παρελθόν με το παρόν και να δουν αν περιπέτειες, εξωγήινα όντα και φανταστικά ταξίδια εξακολουθούν να γοητεύουν και τον σύγχρονο άνθρωπο, οι μαθητές, πραγματοποίησαν μια μικρή διαδικτυακή έρευνα αναζητώντας κινηματογραφικές ταινίες με εξωγήινα όντα και κλήθηκαν να δημιουργήσουν ένα πολυτροπικό κείμενο στο οποίο να περιγράψουν τους «σημερινούς» Σεληνίτες, όπως θα επέλεγαν να τους αναπαραστήσουν οι ίδιοι, αιτιολογώντας την επιλογή τους (Φύλλο Εργασίας 3). Το σενάριο προέβλεπε την επεξεργασία και δύο ακόμη Φύλλων Εργασίας, τα οποία λόγω έλλειψης χρόνου δε χρησιμοποιήθηκαν στην παρούσα εφαρμογή.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η παραδοσιακή διδασκαλία του κειμένου της κάθε ενότητας στην αρχαία ελληνική γλώσσα, λόγω της αποσπασματικότητάς του, αλλά και της πίεσης του χρόνου για την κάλυψη της ύλης, συνήθως στηρίζεται στην καθοδήγηση του δασκάλου, όπως αναφέρει η συντάκτρια του σεναρίου. Οι μαθητές περιορίζονται στο να διαβάσουν το εισαγωγικό σημείωμα και να απαντήσουν στις ερωτήσεις που ακολουθούν. Συνήθως δεν υπάρχει σύνδεση του νοήματος με τη σημερινή πραγματικότητα και την καθημερινότητα του μαθητή. Ο μαθητής εμπλέκεται ελάχιστα στη διαδικασία και είναι σχεδόν πάντοτε παθητικός δέκτης. Η αρχαία ελληνική γλώσσα ταυτίζεται με κάτι παλιό, ξένο, αδιάφορο και άχρηστο.

Στόχος, λοιπόν, είναι μια διδασκαλία που υπολογίζει περισσότερο στην ερευνητική περιέργεια των μαθητών, στην αξιοποίηση δικών τους εμπειριών και λιγότερο στην καθοδήγηση του διδάσκοντος.

Η παιδαγωγική θεωρία στην οποία εντάσσεται η πρόταση διδασκαλίας είναι αυτή της *καθοδηγούμενης ανακάλυψης* του Bruner, σε συνδυασμό με τη θεωρία του Vygotsky *περί μάθησης μέσω οικοδόμησης της γνώσης από τους ίδιους τους μαθητές*.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Οι μαθητές, χωρισμένοι σε ομάδες, καλούνται να προβληματιστούν για την αξία και την επικαιρότητα του έργου μέσω της ενασχόλησής τους με δραστηριότητες οι οποίες τους ασκούν στη συλλογή, συγκριτική θεώρηση και κριτική αποτίμηση πληροφοριών. Στο έργο τους βοηθούνται από τη διακριτική υποστήριξη του διδάσκοντος, ο ρόλος του οποίου είναι συνεργατικός και καθοδηγητικός (Vygotsky), αλλά και από τα Φύλλα Εργασίας, ώστε να κατανοήσουν τις εργασίες με τις οποίες θα ασχοληθούν. Εφαρμόζονται οι παιδαγωγικές αρχές της *βιωματικότητας*, της *συνεργατικής μάθησης* και της *αυτενέργειας*. Οι μαθητές διαμορφώνουν την ταυτότητά τους αναπτύσσοντας την κρίση τους και την ενεργό συμμετοχή τους στη μαθησιακή διαδικασία. Αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και «ανακαλύπτουν» μόνοι τους τη γνώση παράγοντας λόγο προφορικό και γραπτό, προσεγγίζοντας και δημιουργώντας πολυτροπικά κείμενα (Cope, Kalantzis, Kress & van Leeuwen).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις πρότυπα, στάσεις ζωής

Όπως σημειώνει η συντάκτρια, με το σενάριο επιδιώκεται οι μαθητές/ μαθήτριες:

- Να αντιληφθούν πώς μπορούν να «συνομιλούν» διαφορετικές εποχές μέσα από έργα διαφορετικών μορφών τέχνης (λογοτεχνία, κινηματογράφος).
- Να προβληματίζονται για τους τρόπους με τους οποίους ένα έργο της αρχαίας ελληνικής γραμματείας μπορεί να εμπνεύσει μεταγενέστερους δημιουργούς.
- Να προβληματιστούν για την ανάγκη του ανθρώπου να εξερευνήσει το άγνωστο.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Επιδιώκεται οι μαθητές / μαθήτριες:

- Να εντοπίζουν τα βασικά μορφοσυντακτικά στοιχεία της περιγραφής, ως κειμενικού είδους.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- Να αξιοποιούν στοιχεία των κειμένων που μελετούν για τη συνεργατική παραγωγή δικών τους κειμένων.
- Να ασκηθούν στη δημιουργία πολυτροπικών κειμένων με την αξιοποίηση των ΤΠΕ.

Γραμματισμοί

Επιδιώκεται οι μαθητές / μαθήτριες:

- Να εμπλέκονται σε διαδικασίες αναζήτησης πληροφοριών, σύγκρισης, κριτικής επεξεργασίας, αξιολόγησης, παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου.
- Να συγκρίνουν κειμενικά είδη (περιγραφή-αφήγηση).
- Να αξιοποιούν στοιχεία από διαφορετικά κείμενα για να συνθέσουν το δικό τους, το οποίο παρουσιάζουν και υποστηρίζουν ενώπιον των συμμαθητών τους.
- Να αποκτήσουν δεξιότητες συνεργασίας, λειτουργώντας στο πλαίσιο μιας ομάδας και συνεισφέροντας σε ένα κοινό αποτέλεσμα.
- Να εκτεθούν σε διαδικασίες αυτό-αξιολόγησης και ετερο-αξιολόγησης, να οδηγηθούν στην οικοδόμηση της νέας γνώσης μέσω της διαδικασίας επίλυσης προβλήματος.

Διδακτικές πρακτικές

Με τις διδακτικές πρακτικές του συγκεκριμένου σεναρίου επιδιώχθηκε οι μαθητές/μαθήτριες :

- Να ασκηθούν στην κριτική αξιοποίηση ψηφιακών πηγών και περιβαλλόντων.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες συνεργασίας, καθώς λειτούργησαν στο πλαίσιο ομάδων, ανέλαβαν ρόλους και επιτέλεσαν συγκεκριμένες εργασίες.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- Να καλλιεργήσουν δεξιότητες προφορικής παρουσίασης και υποστήριξης των εργασιών τους.
- Να εκτεθούν σε διαδικασίες αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης.
- Να προβληματιστούν για τους λόγους για τους οποίους έργα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας ενέπνευσαν δημιουργούς μεταγενέστερων εποχών, συμβάλλοντας στη δυνατότητα «συνομιλίας» διαφορετικών εποχών μέσα από έργα διαφορετικών μορφών τέχνης (κινηματογραφικά).

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Οι μαθητές ενημερώθηκαν ότι το κείμενο με το οποίο θα ασχοληθούν είναι του Λουκιανού και αξιοποίησαν όσα θυμούνταν τόσο για τον ίδιο όσο και για το έργο του «Αληθής Ιστορία». Τους ζητήθηκε να υποθέσουν πώς θα περιέγραφε ο Λουκιανός τους Σεληνίτες. Στη συνέχεια, με την αξιοποίηση του διαδραστικού πίνακα της τάξης έγινε νοηματική προσπέλαση του κειμένου, το οποίο είχε χωριστεί σε κώλα από τη διδάσκουσα.

Κινούμενη στο πλαίσιο της *καθοδηγούμενης ανακάλυψης της γνώσης* και της *οικοδόμησής της από τους ίδιους τους μαθητές*, οι οποίοι λειτουργούσαν σε ομάδες, η διδάσκουσα τους ενέπλεξε από την αρχή σε δραστηριότητες που λαμβάνουν υπόψη τους ίδιους, αξιοποιούν τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους, στηρίζονται λιγότερο στην καθοδήγηση και τους βοηθούν να νοηματοδοτήσουν οι ίδιοι ένα κείμενο της αρχαίας ελληνικής γραμματείας και να ανακαλύψουν θέματα που εξακολουθούν να γοητεύουν ακόμη τον άνθρωπο (εξερεύνηση του αγνώστου, εξωγήινα όντα, περιπέτεια, άγνωστο).

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το συγκεκριμένο κείμενο εντάσσεται στη σχολική ύλη. Στη συγκεκριμένη διδακτική πρόταση γίνεται επέκταση της διδασκαλίας (η επιρροή του Λουκιανού στους

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

μεταγενέστερους, λογοτεχνία, κινηματογράφος με θεματολογία σχετική με τα εξωγήινα όντα) και αφιερώνονται επιπλέον διδακτικές ώρες σε σχέση με τα προβλεπόμενα από το [Πρόγραμμα Σπουδών](#).

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Οι μαθητές στο παρόν σενάριο χρησιμοποίησαν ΤΠΕ για να εντοπίσουν τις πληροφορίες που χρειάζονται, για να συντάξουν συνεργατικά το κείμενό τους (μονοτροπικό ή πολυτροπικό), αλλά και για να το παρουσιάσουν στους συμμαθητές τους. Ανέπτυξαν, συνεπώς, δεξιότητες χειρισμού του ηλεκτρονικού υπολογιστή και αναζήτησης και αξιολόγησης πληροφοριών από διαδικτυακές πηγές.

Κείμενα

Κείμενα σχολικών εγχειριδίων

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου:

-Ενότητα 4^η: [Ένα ταξίδι επιστημονικής φαντασίας](#)

Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Β΄ Γυμνασίου:

-Ενότητα 4^η: [Οι Σεληνίτες](#)

Υποστηρικτικό/εκπαιδευτικό υλικό

Ιστοσελίδες

[Ελληνική Βικιπαίδεια](#) [Ελεύθερη Διαδικτυακή Εγκυκλοπαίδεια].

[Google Images](#) [Υπηρεσία αναζήτησης εικόνων στο διαδίκτυο].

Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα [Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας]:

[Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#)

Διδακτική πορεία/ στάδια/ φάσεις

Έχει προηγηθεί η ανάγνωση του εισαγωγικού σημειώματος, η γλωσσική εξομάλυνση του κειμένου και η νοηματική του απόδοση.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Α΄ και Γ΄ Φάση

2 διδακτικές ώρες στην αίθουσα διδασκαλίας με τη χρήση 4 φορητών υπολογιστών

Το σενάριο εφαρμόστηκε σε ένα τμήμα της Β΄ Γυμνασίου του Διαπολιτισμικού Γυμνασίου Ευόσμου με εικοσιτέσσερις μαθητές γενικά μετρίων δυνατοτήτων με κάποιες, επίσης, φωτεινές εξαιρέσεις. Οι μαθητές, χωρισμένοι σε τέσσερις ομάδες των έξι ατόμων, ασχολήθηκαν με το [1ο Φύλλο Εργασίας](#), οι δύο πρώτες ομάδες και με το [2ο Φύλλο Εργασίας](#) οι δύο άλλες ομάδες (συμπύσσοντας την Α΄ και τη Γ΄ Φάση του σεναρίου, όπως εναλλακτικά προτείνεται). Η σύνθεση των ομάδων στηρίχτηκε στην επιλογή των ίδιων των μαθητών και δομήθηκε με κέντρο τους τέσσερις μαθητές που δέχτηκαν να φέρουν τους φορητούς υπολογιστές τους στο σχολείο για την εφαρμογή, με τη διακριτική παρέμβαση της διδάσκουσας, προκειμένου να διασφαλίσει ότι σε κάθε ομάδα θα υπάρχουν κάποιοι μαθητές εξοικειωμένοι αρκετά με τους υπολογιστές. Κάθε ομάδα είχε στη διάθεσή της σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή τα Φύλλα Εργασίας. Δεν μπόρεσε δυστυχώς να εξασφαλιστεί πρόσβαση στο διαδίκτυο σε όλους τους υπολογιστές μέσα στην αίθουσα διδασκαλίας, παρά μόνο σε έναν. Το πρόβλημα ήταν γνωστό και ξεπεράστηκε, καθώς ζητήθηκε από τα παιδιά που έφεραν τους δικούς τους υπολογιστές, στην επιφάνεια των οποίων είχαν δημιουργήσει φάκελό με το όνομα Σεληνίτες, να κατεβάσουν τα Φύλλα Εργασίας 1 και 2 από το ιστολόγιο της τάξης με τα αντίστοιχα κείμενα από το Ψηφιακό Σχολείο.

Ήδη σε προηγούμενη διδακτική ώρα είχε γίνει η νοηματική προσπέλαση του κειμένου της [Ενότητας 4](#), χωρισμένο σε κώλα από τη διδάσκουσα, πράγμα που διευκόλυνε πολύ την κατανόησή του. Το απόσπασμα εντάχθηκε στην «Αληθή Ιστορία» του Λουκιανού και τα παιδιά εύκολα ανακάλεσαν και το απόσπασμα για τους «Φελλόποδες» που διδάχτηκαν στην Α΄ Γυμνασίου.

Οι δύο ομάδες που ανέλαβαν το Φύλλο Εργασίας 1 αναζήτησαν συγκεκριμένα μορφοσυντακτικά στοιχεία του κειμένου, που είναι βασικά για το κειμενικό είδος της

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

περιγραφής, συμπληρώνοντας έναν αντίστοιχο πίνακα, ώστε να οδηγηθούν στην εξαγωγή συμπερασμάτων για τα βασικά χαρακτηριστικά που πρέπει να διαθέτει ένα περιγραφικό κείμενο, και τα οποία παρουσίασαν σε δικό τους σύντομο κείμενο. Κατόπιν κλήθηκαν να δοκιμάσουν τη δική τους περιγραφική ικανότητα δημιουργώντας ένα πολυτροπικό κείμενο στο οποίο ένας «Σεληνίτης» περιγράφει έναν «γήινο».

Ενώ οι άλλες δύο ομάδες που ανέλαβαν το Φύλλο Εργασίας 2, αξιοποιώντας το κείμενο για τους «Φελλόποδες» από την Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Α΄ Γυμνασίου Ενότητα 4^η [Ένα ταξίδι επιστημονικής φαντασίας](#), προσπάθησαν να παρουσιάσουν αντίστοιχα τα μυστικά της αφήγησης, να προβούν σε σύγκριση των δύο κειμενικών ειδών, της περιγραφής και της αφήγησης και να αξιοποιήσουν τα δομικά στοιχεία της αφήγησης συνθέτοντας το δικό τους αφηγηματικό κείμενο με το οποίο συνέχισαν το απόσπασμα των Σεληνιτών.

Το κλίμα ήταν πολύ θετικό. Βέβαια, επειδή ήταν η πρώτη φορά που συνεργάζονταν εντός τάξης, κάποιοι μαθητές «χαλάρωναν» κατά διαστήματα. Υπήρχαν όμως πάντοτε οι «αποφασιστικοί» που έπαιρναν την κατάσταση στα χέρια τους και προσανατόλιζαν την ομάδα στο έργο της. Έτσι, κανείς δεν έμεινε τελικά αμέτοχος και το αποτέλεσμα ήταν πραγματικά συνεργατική παραγωγή γραπτού λόγου και ψηφιακή επεξεργασία του σε περιβάλλον Word, καθώς έγραφαν και διέγραφαν, πρόσθεταν, άλλαζαν δομή και μορφοποίηση. Ιδιαίτερα τους δυσκόλευε ο τονισμός, καθώς οι περισσότεροι ομολόγησαν πως πληκτρολογούν greeklish ή άτονα ελληνικά και η ορθογραφία. Διαπιστώθηκε, επίσης, ότι πολλοί μαθητές αγνοούσαν την υπηρεσία του ορθογραφικού ελέγχου, η οποία παρουσιάστηκε αναλυτικά από τη διδάσκουσα κατά την επόμενη φάση.

Β΄ και Δ΄ Φάση

2 διδακτικές ώρες στη σχολική αίθουσα

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ακολούθησε η παρουσίαση των εργασιών των ομάδων στην ολομέλεια, η αυτοαξιολόγηση και η ετεροαξιολόγηση των εργασιών. Η κάθε ομάδα μετά την παρουσίασή της αξιολόγησε η ίδια την εργασία της, αναφερόμενη και σε τυχόν δυσκολίες που παρουσιάστηκαν και πώς τις αντιμετώπισε και, στη συνέχεια, την εργασία αξιολόγησαν τα μέλη των άλλων ομάδων. Με γόνιμη συζήτηση και αναπτύσσοντας κριτική σκέψη και λόγο με επιχειρήματα οι μαθητές αξιολόγησαν τόσο τη δική τους όσο και την εργασία των άλλων ομάδων. Μέσα από τη συζήτηση έγινε εμφανέστερη και η σύγκριση των δύο κειμενικών ειδών, περιγραφής και αφήγησης, που δεν είχαν τόσο ξεκαθαρίσει στο μυαλό των μαθητών κατά την φάση της επεξεργασίας των Φύλλων Εργασίας.

Ε' Φάση

2 διδακτικές ώρες στην αίθουσα διδασκαλίας με τη χρήση 4 φορητών υπολογιστών

Σε αυτήν τη φάση επιλέχτηκε να ασχοληθούν οι μαθητές μόνο με το [3ο Φύλλο Εργασίας](#), στο οποίο ζητείται η δημιουργία ενός πολυτροπικού κειμένου, όπου οι μαθητές θα αξιοποιούν το κειμενικό είδος της περιγραφής και δικές τους γνώσεις και εμπειρίες από λογοτεχνικά έργα που έχουν διαβάσει και από κινηματογραφικά που έχουν δει, προκειμένου να αναπαραστήσουν τους «σημερινούς» Σεληνίτες, αιτιολογώντας την επιλογή τους.

Η διδάσκουσα είχε ζητήσει από τους μαθητές, όπως προτείνεται και στις *Άλλες Εκδοχές* του σεναρίου, να προβούν στο σπίτι τους σε μια ιστοεξερεύνηση για κινηματογραφικές ταινίες με εξωγήινους και να αποθηκεύσουν σχετικό οπτικό υλικό. Κάποιοι ανταποκρίθηκαν, όμως κανείς δεν έφερε μαζί του σχετικό ψηφιακό υλικό.

Τα παιδιά έφεραν πάλι δικούς τους υπολογιστές στους οποίους είχαν κατεβάσει το κοινό Φύλλο Εργασίας 3. Πρόσβαση στο διαδίκτυο είχαν περιοδικά οι τέσσερις ομάδες, οι οποίες άντλησαν έτσι το απαραίτητο οπτικό υλικό. Μόνο μία χρησιμοποίησε λογισμικό παρουσίασης (ο κάτοχος του υπολογιστή είχε την

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

αντίστοιχη ευχέρεια). Οι άλλες ομάδες έγραψαν την ιστορία για τους δικούς τους Σεληνίτες σε Word. Τα κείμενά τους ήταν μάλλον επιφανειακά και δεν εκμεταλλεύτηκαν όσο αναμενόταν «τα μυστικά της περιγραφής» της προηγούμενης φάσης. Το γεγονός ότι πρώτη φορά εφαρμόζεται σενάριο σε αυτό το τμήμα αιτιολογεί κάπως τον αμήχανο βηματισμό.

Η συνεργασία των μελών των ομάδων ήταν υπερβολικά θορυβώδης και άنيση και ανάγκασε τη διδάσκουσα αρκετές φορές να παρέμβει επισημαίνοντας ότι η όλη διαδικασία δεν είναι παιχνίδι, αλλά στοχεύει στην λογική οργάνωση δεδομένων και την αιτιολόγηση των επιλογών τους. Π.χ. ποια χαρακτηριστικά εξωγήινων όντων θα «ζήλευαν» ή γιατί επιλέγουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά για να δομήσουν τους δικούς τους Σεληνίτες;

Στ' Φάση

1 διδακτική ώρα στη σχολική αίθουσα

Μετά την παρουσίαση των εργασιών των ομάδων που απέκτησε «διαγωνιστικό» χαρακτήρα, έγινε και αξιολόγηση της όλης διαδικασίας εφαρμογής του σεναρίου. Οι μαθητές έσπευσαν σοβαρά-σοβαρά να διευκρινίσουν πως «παρά τα αστεία που έκαναν και την φασαρία, θεώρησαν το σενάριο όχι χάσιμο χρόνου, αλλά αντίθετα κατάλαβαν πολύ καλά το νόημα του κειμένου και χάρηκαν τη μεταξύ τους συνεργασία». Ζήτησαν να επαναληφθούν τέτοιες εφαρμογές στο μέλλον.

Λόγω περιορισμένου χρόνου, οι υπόλοιπες φάσεις του σεναρίου δεν εφαρμόστηκαν.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α΄ Φάση

Φύλλο Εργασίας 1: Τα μυστικά της περιγραφής

- Ανοίγετε το αρχείο με το όνομα «Σεληνίτες» που είναι αποθηκευμένο στην *Επιφάνεια Εργασίας*. Διαβάζετε προσεκτικά το κείμενο.
- Στη συνέχεια, συμβουλευέστε [τα γλωσσικά σχόλια](#). Υπογραμμίζετε τα σημεία του κειμένου στα οποία αναγνωρίζετε την περιγραφή. Προσπαθήστε να εντοπίσετε τα βασικότερα μορφοσυντακτικά στοιχεία που σας ζητούνται στον πίνακα που ακολουθεί.
- Συμπληρώνετε τον πίνακα χρησιμοποιώντας τις εντολές *Αντιγραφή* και *Επικόλληση*.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Ρήματα (χρόνος / πρόσωπο / φωνή)	Επίθετα Απλά/σύνθετα	Επιρρήματα	Σχήματα λόγου

- Αξιολογώντας τα στοιχεία που συγκεντρώσατε, εκτιμάτε ότι ο συγγραφέας κατάφερε να περιγράψει με σαφήνεια και παραστατικότητα τους Σεληνίτες;
- Αποστολή σας είναι να αξιοποιήσετε τα στοιχεία που συγκεντρώσατε και:
 - ο α. Να συντάξετε ένα μικρό κείμενο στη νέα ελληνική γλώσσα με τίτλο «Τα μυστικά της περιγραφής».
 - ο β. Υποθέτουμε ότι στο έργο του Λουκιανού υπάρχει ένα απόσπασμα στο οποίο κάποιος Σεληνίτης περιγράφει έναν γήινο, τον οποίο αντικρίζει για πρώτη φορά. Δοκιμάστε τη δική σας περιγραφική ικανότητα στη νέα ελληνική γλώσσα, γράφοντας αυτό το απόσπασμα, όπου θα αξιοποιήσετε τα μυστικά της περιγραφής.

- Αποθηκεύετε το αρχείο σας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Γ' Φάση

Φύλλο Εργασίας 2: Αφήγηση

- Διαβάζετε το [απόσπασμα](#) για τους Φελλόποδες από την «Αληθή Ιστορία», το οποίο μελετήσατε στην Α' Γυμνασίου.
- Συμπληρώνετε τον παρακάτω πίνακα χρησιμοποιώντας τις εντολές *Αντιγραφή* και *Επικόλληση*, όπου χρειάζεται.

Ρήματα (χρόνος / πρόσωπο)	Τι δηλώνουν τα ρήματα: δράση, εξέλιξη ή σκέψεις, συναισθήματα;	Συνδεδετικές λέξεις ή φράσεις που δείχνουν τη χρονική σειρά των γεγονότων	Θέση Λουκιανού: υποκειμενική / αντικειμενική

- Εφόσον τα γεγονότα έχουν συμβεί στο παρελθόν, σε ποιους χρόνους θα περιμένατε να βρείτε τα ρήματα του αποσπάσματος; Γιατί ο Λουκιανός κάνει διαφορετικές επιλογές; Τι χαρίζει στο κείμενό του η επιλογή αυτού του χρόνου;
- Ποια βασική διαφορά εντοπίζετε ανάμεσα στα δύο κείμενα, στους Σεληνίτες και τους Φελλόποδες, η οποία υποστηρίζεται και από τα διαφορετικά δομικά στοιχεία που εντοπίσατε σε κάθε κείμενο; Σε ποιο κειμενικό είδος ανήκουν οι Φελλόποδες;
- Να γράψετε ένα κείμενο του ίδιου κειμενικού είδους με τους Φελλόποδες, για να συνεχίσετε το απόσπασμα του βιβλίου με τους Σεληνίτες. Ενεργοποιήστε τη φαντασία σας, συνεργαστείτε για την παραγωγή του κειμένου.
- Αποθηκεύστε το αρχείο σας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ε' Φάση

Φύλλο Εργασίας 3:

Από τους Σεληνίτες του Λουκιανού στους σημερινούς Σεληνίτες

- Αποστολή σας είναι να δημιουργήσετε ένα πολυτροπικό κείμενο, όπου θα περιγράφετε τους Σεληνίτες έτσι όπως θα τους αναπαριστούσατε εσείς σήμερα.
- Μπορείτε να εργαστείτε ως εξής:
 - Συζητήστε στο πλαίσιο της ομάδας σας κινηματογραφικές ταινίες που έχετε δει με πρωταγωνιστές εξωγήινα όντα. Καταγράψτε τους τίτλους των ταινιών στον πίνακα που ακολουθεί.
 - Επιλέξτε δύο με τρία εξωγήινα όντα και με αναζήτηση στο [Google Images](http://www.google.com) μελετήστε τη μορφή τους. Θα τα χαρακτηρίζατε φιλικά ή εχθρικά όντα; Ποια χαρακτηριστικά τους τα καθιστούν φιλικά ή εχθρικά;
 - Ποια ανάγκη του ανθρώπου νομίζετε ότι προβάλλεται μέσα από αυτά τα όντα;

Κινηματογραφική ταινία	Εξωγήινο ον	Χαρακτηριστικά	Φιλικά ή εχθρικά	Ανάγκη ανθρώπου

- Ποια από τα στοιχεία του πίνακα που συμπληρώσατε θα αξιοποιούσατε για τη δική σας περιγραφή των σημερινών Σεληνιτών; Αιτιολογήστε την επιλογή σας.
- Αποθηκεύστε το αρχείο σας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Φύλλο Εργασίας 4:

Από τον Λουκιανό στη σύγχρονη επιστημονική φαντασία

- Γνωστό λογοτεχνικό περιοδικό ετοιμάζει μια εκδήλωση αφιερωμένη στην παιδική και την εφηβική λογοτεχνία και ιδιαίτερα στα έργα επιστημονικής φαντασίας. Το περιοδικό σας προτείνει να κάνετε μια παρουσίαση, αξιοποιώντας το λογισμικό παρουσιάσεων και σας ζητάει:
 1. Να διενεργήσετε μια μικρή έρευνα σε παιδιά ηλικίας 12-15 ετών, προκειμένου να συγκεντρώσετε στοιχεία σχετικά με τα βιβλία και τις ταινίες επιστημονικής φαντασίας που έχουν διαβάσει ή δει, καθώς και για τους λόγους για τους οποίους προτιμούν αυτά τα έργα.
 2. Να επισκεφτείτε τις ιστοσελίδες εκδοτικών οίκων, προκειμένου να δείτε τους τίτλους σύγχρονων λογοτεχνικών έργων για παιδιά και εφήβους και να καταγράψετε σε ποιο βαθμό κυριαρχούν έργα φαντασίας.
- Μπορείτε να εργαστείτε ως εξής:

Σχετικά με το 1

- Αναζητήστε τους όρους «φαντασία» και «επιστημονική φαντασία» στο [Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής](#) του Μ. Τριανταφυλλίδη στην Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα. Στο πεδίο *Επιλογές αναζήτησης* πληκτρολογείτε τον όρο «φαντασία». Μελετάτε το σχετικό υλικό. Στη συνέχεια, πληκτρολογείτε τον όρο «επιστημονική φαντασία», αφού έχετε τσεκάρει και το πεδίο *Αναζήτηση και στο σώμα των λημμάτων*. Μπορείτε, επίσης, να αναζητήσετε το λήμμα «επιστημονική φαντασία» και στη [Βικιπαίδεια](#).
- Αξιοποιώντας στοιχεία από την αναζήτησή σας (και σε επίπεδο λεξιλογίου), συνεργαστείτε για να διαμορφώσετε ένα σύντομο ερωτηματολόγιο στο Word, το οποίο θα ζητήσετε να συμπληρώσουν οι συμμαθητές σας, αφού απαντήσετε πρώτοι εσείς, ώστε να προβείτε σε όποιες διορθώσεις/τροποποιήσεις χρειαστεί.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

- Επεξεργαστείτε στο Excel τα δεδομένα που θα συγκεντρώσετε και παρουσιάστε το ερωτηματολόγιο και τα ευρήματά σας αξιοποιώντας το λογισμικό παρουσίασης. Αν χρειαστεί, ζητήστε το συνδρομή του καθηγητή της Πληροφορικής.

Σχετικά με το 2

- Μπορείτε να επισκεφτείτε την ιστοσελίδα με [βιβλία](#) επιστημονικής φαντασίας για εφήβους των εκδόσεων «Πατάκη», τις εκδόσεις [«Μεταίχμιο»](#) και τον ιστοχώρο [«Μικρός Αναγνώστης»](#) του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου (ΕΚΕΒΙ).
- Δημιουργήστε ένα πολυτροπικό κείμενο με θέμα «Η φαντασία στη σύγχρονη λογοτεχνία για παιδιά και εφήβους», όπου θα παρουσιάζετε ενδεικτικά τίτλους λογοτεχνικών έργων για παιδιά και εφήβους, τα θέματα που συνήθως κυριαρχούν, ποια θέση καταλαμβάνουν έργα φαντασίας, ενδεικτικούς τίτλους και όποια άλλη πληροφορία ή σκέψη κρίνετε εσείς απαραίτητες.
- Αποθηκεύστε το αρχείο σας.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ζ' Φάση

Φύλλο Εργασίας 5: Κοινό για όλες τις ομάδες

- Ένας εκδοτικός οίκος αποφασίζει να εκδώσει την «Αληθή Ιστορία» του Λουκιανού και σας προτείνει να φιλοτεχνήσετε το εξώφυλλο και το οπισθόφυλλο του έργου, καθώς και να συντάξετε το προλογικό σημείωμα του δημιουργού όπως πιστεύετε ότι θα το έγραφε ο Λουκιανός. Σας επισημαίνει ότι στο οπισθόφυλλο πρέπει να γράψετε και λίγα λόγια για το έργο με τέτοιο τρόπο, ώστε να προσελκύσετε το ενδιαφέρον των σύγχρονων αναγνωστών, οι οποίοι έχουν να επιλέξουν μεταξύ πάρα πολλών θεματικά συγγενών λογοτεχνικών έργων.
- Μπορείτε να εργαστείτε ως εξής:
 - Αξιοποιώντας το υλικό από τα προηγούμενα Φύλλα Εργασίας (πληροφορίες, δικά σας κείμενα, εικονιστικό υλικό) συζητήστε στο πλαίσιο της ομάδας τι μπορείτε να χρησιμοποιήσετε για το εξώφυλλο και το οπισθόφυλλο του έργου. Αν το θεωρείτε απαραίτητο, αναζητήστε και επιπλέον υλικό και αιτιολογήστε την κάθε επιλογή σας.
 - Υλικό για το προλογικό σημείωμα μπορείτε να αντλήσετε από τα εισαγωγικά και ερμηνευτικά σχόλια της [4ης Ενότητας](#) του σχολικού εγχειριδίου της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας της Α΄ Γυμνασίου και της [4ης Ενότητας](#) του αντίστοιχου βιβλίου της Β΄ Γυμνασίου. Επίσης, πληροφορίες μπορείτε να αντλήσετε και από όσα αναφέρει ο ίδιος ο Λουκιανός: ο λόγος για τον οποίο αποφάσισε το ταξίδι αυτό ήταν «ή της διανοίας περιεργία», αλλά και ένας ακόμη λόγος, «τὸ βούλεσθαι μαθεῖν τί τὸ τέλος ἐστὶν τοῦ ὠκεανοῦ καὶ τίνες οἱ πέραν κατοικοῦντες ἄνθρωποι».

- Αποθηκεύσετε το αρχείο σας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

- Αν υπάρχει χρόνος μπορεί να γίνει γλωσσική εξομάλυνση του κειμένου με την αξιοποίηση της Πύλης για την Ελληνική Γλώσσα.
- Ο διδάσκων μπορεί -στο αρχείο «Σεληνίτες» με τα Φύλλα Εργασίας- να έχει είτε βίντεο από το YouTube είτε φωτογραφικό υλικό από εφημερίδες και περιοδικά για κινηματογραφικές ταινίες με πρωταγωνιστές εξωγήινα όντα. Εναλλακτικά, μπορούμε να ζητήσουμε από τους μαθητές το φωτογραφικό υλικό.
- Επίσης, στο [3ο Φύλλο Εργασίας](#), αν υπάρχει χρόνος, το αφηγηματικό κείμενο των παιδιών με το οποίο συνεχίζουν την ιστορία των Σεληνιτών, θα μπορούσε να αποδοθεί με κόμικ.

Μια άλλη δραστηριότητα θα μπορούσε να ζητεί από τους μαθητές να γράψουν τι θα ήθελαν να δουν οι ίδιοι μέσα από το κάτοπτρο των Σεληνιτών.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η μικρή εξοικείωση των μαθητών με την ομαδοσυνεργατική μέθοδο προκάλεσε καθυστερήσεις στην εφαρμογή του σεναρίου.

Δυσκόλεψε, επίσης, τους μαθητές η εξαγωγή θεωρητικών συμπερασμάτων σχετικά με τα «μυστικά» της περιγραφής και της αφήγησης και η εκμετάλλευση αυτών των μυστικών στα δικά τους κείμενα. Κείμενα που φιλοδοξούν να είναι περιγραφικά στην ουσία μετατρέπονται σε αφηγηματικά.

Το μέγεθος του σεναρίου κάνει επιβεβλημένη την επιλεκτική εφαρμογή του. Αυτό βέβαια είναι θετικό, καθώς δίνει ελευθερία επιλογών και συνδυασμών.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Cope, B. & M. Kalantzis (eds). 2000. *Multiliteracies. Literacy Learning and the Design of Social Features*. London: Routledge.

Κουτσογιάννης, Δ. 2012. «Ο ρόμβος της γλωσσικής εκπαίδευσης». Στο *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα. Πρακτικά της 32^{ης} Συνάντησης του Τομέα Γλωσσολογίας Α.Π.Θ.* Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ (Ιδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη), 208-222.

http://ins.web.auth.gr/images/MEG_PLIRI/MEG_32_208_222.pdf

Kress, G. & T. van Leeuwen. 2001. *Multimodal Discourse. The Modes and Media of Contemporary Communication*. London: Arnold.

Vygotsky, L. S. 1978. *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Cambridge MA: Harvard University Press.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ